

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2021.

Primárnym cieľom predkladaného návrhu je vytvorenie nových efektívnych nástrojov v boji proti daňovým podvodom a motivácia daňových subjektov k dobrovoľnému plneniu svojich daňových povinností.

Zmenou má prejsť hodnotenie daňových subjektov, tzv. index daňovej spoľahlivosti. Daňové subjekty, ktoré budú zodpovedne pristupovať k svojim daňovým povinnostiam (napr. včasné podávanie daňových priznaní a platenie dane), budú odmeňované benefitmi. Naopak tí podnikatelia, ktorí nebudú hodnotení ako spoľahliví, budú motivovaní k zodpovednejšiemu prístupu.

V neposlednom rade na skvalitnenie výberu daní a očistenie podnikateľského prostredia prispeje aj vylúčenie daňovo nespoľahlivých osôb. Zámerom je, aby mal správca dane, na základe zákonom ustanovených dôvodov, možnosť rozhodnúť o vylúčení osoby, ktorá je štatutárom spoločnosti, ktorá si však riadne neplní svoje povinnosti. Týmto rozhodnutím bude fyzická osoba vylúčená z možnosti byť najmä štatutárom alebo členom štatutárneho orgánu, členom dozorného orgánu, alebo prokuristom vo všetkých obchodných spoločnostiach a družstvách.

S cieľom znižovania administratívnej záťaže sa rušia osvedčenia o registrácii tzv. kartičky. Za týmto účelom sa upravujú aj príslušné ustanovenia zákonov o spotrebných daniach.

Predkladanou novelou sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Navrhuje sa prijatie súboru legislatívnych opatrení, ktorých spoločným cieľom je zlepšenie výberu DPH.

Nosným opatrením návrhu zákona je zavedenie povinnosti pre nových aj existujúcich platiteľov dane oznamovať Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „FR SR“) čísla všetkých vlastných bankových účtov, ktoré používajú na vykonávanie ekonomickej činnosti, ktorá je predmetom DPH. S uvedeným opatrením súvisí zverejňovanie a aktualizácia zoznamu týchto bankových účtov platiteľov dane na webovom sídle FR SR.

Priamy vplyv na zlepšenie výberu DPH sa predpokladá aj od zavedenia novej skutočnosti pre uplatnenie inštitútu ručenia za daň, ktorou je platba na bankový účet dodávateľa, ktorý v deň uskutočnenia platby nebol zverejnený na webovom sídle FR SR. Elimináciu rizika, ktoré so sebou prináša uplatnenie inštitútu ručenia za daň, umožňuje novonavrhnutý osobitný spôsob úhrady dane, ktorý umožní odberateľovi zaplatiť dodávateľovi len základ dane a samotnú daň odvieť priamo na osobný účet dodávateľa.

Zámerom návrhu zákona je tiež transpozícia smernice Rady (EÚ) 2019/2235 zo 16. decembra 2019, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej

hodnoty a smernica 2008/118/ES o všeobecnom systéme spotrebných daní, pokiaľ ide o obranné úsilie v rámci Únie, do zákona o DPH.

Návrh zákona má pozitívny a negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, pozitívny a negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívny a negatívny vplyv na informatizáciu spoločnosti, a nebude mať sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, nemá vplyv ani na služby verejnej správy pre občana.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a inými právnymi predpismi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Účinnosť zákona sa navrhuje 15. novembra 2021, okrem čl. I, čl. II, čl. V bodov 1 až 5, § 6 ods. 6 v bode 6 a bodov 7, 8, 10, 16, 17, 20 až 47 a § 85kl v bode 48, čl. VI a čl. VIII, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2022 a čl. V bodov 9, 11, 12, 14, 18, 19 a 49, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2022.